

รายนามผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

นับตั้งแต่ย้ายศาลากลางจังหวัดจากเมืองพิชัย มาอยู่ที่เมืองอุตรดิตถ์ ได้มีผู้ว่าราชการจังหวัดเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

๑. พระยาศรีสุริยราชวรานุวัฒน์ (โพธิ์ เนติโพธิ์)	๒๔๔๔-๒๔๔๖
๒. พระยาเทพาธิบดี (อิม)	๒๔๔๖-๒๔๔๙
๓. พระยาสุจริตรักษา (เชื้อ)	๒๔๔๙-๒๔๕๐
๔. พระยาสุริยราชวรภักย์ (จร)	๒๔๕๐-๒๔๕๘
๕. พระยาวชิษฐยารักษ์ (ติส)	๒๔๕๘-๒๔๕๙
๖. พระยาพิษณุโลกบุรี (สวัสดิ์ มหาภักย์)	๒๔๕๙
๗. พระยาโรตมภักดีศรีอุตรดิตถ์นคร (อิน หงษ์นนท์)	๒๔๕๙-๒๔๖๗
๘. พระยานครพระราม (สวัสดิ์ มหาภักย์)	๒๔๖๗-๒๔๖๙
๙. พระยาวิเศษภักย์ (ม.ล. เจริญ อิศรางกูร ฯ)	๒๔๖๙-๒๔๗๑
๑๐. พระยาวิเศษภักดี (ม.ร.ว. กมล นพวงศ์)	๒๔๗๑-๒๔๗๔
๑๑. พระยาอภัยยศรัยวิสุทธ์ (โชติ กนกมณี)	๒๔๗๔-๒๔๗๖
๑๒. พระยาประสงก์เกษมราษฎร์ (ชุ่ม)	๒๔๗๖-๒๔๗๘
๑๓. พระยาสนิทประชนันท์ (ทองอิน แสงสนิท)	๒๔๗๙-๒๔๘๑
๑๔. หลวงอุตรดิษฐ์ภิบาล (เนื่อง ปาณิกบุตร)	๒๔๘๑-๒๔๘๒
๑๕. พระยาสมัครสโมสร (เสงี่ยม บุรสมบุรณ์)	๒๔๘๓-๒๔๘๕
๑๖. ขุนพิเศษนครกิจ (ชุ่ม ภูลินสุคนธ์)	๒๔๘๖-๒๔๘๖
๑๗. ขุนระคับคที (ปัญญา ร่มยานนท์)	๒๔๘๗-๒๔๘๗
๑๘. ขุนอักษรสารสิทธิ์ (ละมัย สารสิทธิ์)	๒๔๘๘-๒๔๙๐
๑๙. ขุนสนิทประชาราษฎร์ (สนิท จันทศัพท์)	๒๔๙๐-๒๔๙๑
๒๐. นายพ่วง สุวรรณรัฐ	๒๔๙๑-๒๔๙๒
๒๑. นายเกษม อุทยานิน	๒๔๙๒-๒๔๙๒

๒๒. ขุนวรกิจโกศล (ร.ท. ถวิล ระวังภัย)	๒๔๙๒-๒๔๙๓
๒๓. ขุนจรรยาวิเศษ (เทียง บุญนิตย์)	๒๔๙๓-๒๔๙๕
๒๔. ขุนรัฐวุฒิวิจารณ์ (สุวงศ์ วัฏสิงห์)	๒๔๙๕-๒๔๙๗
๒๕. ขุนสนิทประชากร (กุหลาบ สุกรมุล)	๒๔๙๗-๒๕๐๑
๒๖. นายสง่า ศุขรัตน์	๒๕๐๑-๒๕๐๖
๒๗. นายประกอบ ทรัพย์มณี	๒๕๐๖-๒๕๐๙
๒๘. พล.ต.ท. สามารถ วายวานนท์	๒๕๐๙-๒๕๑๐
๒๙. นายเวทย์ นิจถาวร	๒๕๑๐-๒๕๑๓
๓๐. นายเวียง สากรสินธุ์	๒๕๑๓-๒๕๑๕
๓๑. นายภิเรก โสภสถิตย์	๑ พ.ค. ๒๕๑๕-๓๐ พ.ย. ๒๕๑๖
๓๒. นายวิจิตร สัจจะเวท	๑ พ.ค. ๒๕๑๖-๓๐ พ.ย. ๒๕๑๘
๓๓. พล.ต.ท. ศรีศักดิ์ ธรรมรักษ์	๑ พ.ค. ๒๕๑๘ - ๓๑ พ.ค. ๒๕๑๙
๓๔. นายเลอเดช เจษฎานันท์	๑ พ.ย. ๒๕๑๙-ปัจจุบัน

นอกจากรายนามผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ที่กล่าวมาแล้ว ผู้เขียนได้พบเอกสารในกองจดหมายเหตุแห่งชาติ กล่าวถึงผู้ว่าราชการเมืองอุตรดิตถ์ก่อน พ.ศ. ๒๔๔๔ อีกบางท่าน คือพบว่า ในปี ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) พระยาศรีสุริยราชวรานุวัตร ผู้สำเร็จราชการเมืองพิไชย มีใบบอกที่ ๑๓ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ร.ศ. ๑๑๒ ส่งสำเนาจดหมายพระอุตรดิฐมาฉบับ ๑ ว่า พระอุตรดิฐ ขอลาออกจากตำแหน่งผู้ว่าราชการเมืองอุตรดิฐ และพระราชทาน หลวงอินทรักษาปลัดเมืองอุตรดิฐ เป็นผู้ว่าราชการเมืองอุตรดิฐต่อไป^๒

จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ (ร.ศ. ๑๑๒) นี้ยังไม่ได้ย้ายศาลากลางเมืองพิไชยไปตั้งที่เมืองอุตรดิตถ์ เมืองพิไชย มีพระศรีสุริยราชวรานุวัตร เป็นผู้สำเร็จราชการเมืองพิไชย ส่วนเมืองอุตรดิฐมีพระอุตรดิฐ เป็นผู้ว่าราชการเมือง เมื่อพระอุตรดิฐขอลาออก จึงพระราชทานหลวงอินทรักษาเป็นผู้ว่าราชการเมืองอุตรดิฐต่อไป

ต่อมา ร.ศ. ๑๑๔ (พ.ศ. ๒๔๓๘) มีหนังสือของพระยาราชวรานุกุล ลงวันที่ ๓

๑ มณฑลพิไชย, เรื่องเดิม, น. ๒๑-๒๒.

๒ เรื่อง ตั้งและย้ายตำแหน่งข้าราชการมณฑลพิษณุโลก ๒๐ มีนาคม ๑๑๒-๒๑ กันยายน ๑๑๘ (ร. ๕ น. ๒.๑/๑๖) หจช.

พฤศจิกายน ๑๑๔ กราบบังคมทูลความว่า พระยาศักดิ์กรปลาศ ข้าหลวงว่าราชการเมืองพิไชย
เลื่อนมาเป็นข้าหลวงเทศาภิบาล สำเร็จราชการมณฑลนครสวรรค์ และหลวงนรภการพิทักษ์
ควรจะเป็นข้าหลวงว่าราชการเมืองพิไชย^๑

ต่อมา ร.ศ. ๑๑๘ (พ.ศ. ๒๔๔๒) มีหนังสือของกรมพระยาตำราจรราชานุกาพ
เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๑๘ ว่าด้วยพระยาอุตรกิจพิจารณา
ข้าหลวงว่าราชการเมืองพิไชย ยื่นหนังสือขอลาหยุดราชการ ควรให้ หลวงเทพนทร์ ไป
รับราชการตำแหน่งข้าหลวงว่าราชการเมืองพิไชย และได้ทรงอนุญาตเมื่อ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม
๑๑๘^๒

จะเห็นได้ว่า ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด เดิมเรียกว่า ข้าหลวงว่าราชการเมือง
และในช่วง พ.ศ. ๒๔๓๘-๒๔๔๒ ข้าหลวงว่าราชการเมืองพิไชยได้แก่ พระยาศักดิ์กรปลาศ,
หลวงนรภการพิทักษ์, พระยาอุตรกิจพิจารณา และ หลวงเทพนทร์ ซึ่งเป็นระยะที่ยังไม่ได้ย้าย
ศาลากลางไปยังเมืองอุตรดิตถ์

---

๑ เรื่องเดิม.

๒ เรื่องเดิม.